

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **T. N.**, zastoupena Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem, se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2016, č. j. 1 Az 46/2016 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Bc. Filipa Schmidta, LL.M. **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) požádala dne 22. 2. 2016 o udělení mezinárodní ochrany. Svou žádost odůvodňovala především nízkou kvalitou zdravotnictví v zemi svého původu, s níž má negativní zkušenosti především po svých předchozích těhotenstvích a porodech, přičemž v době podání žádosti o mezinárodní ochranu byla v počátečním stádiu těhotenství. Jako další důvod uváděla špatný vztah s tchýní.

[2] Rozhodnutím ze dne 16. 6. 2016, č. j. OAM-190/ZA-ZA11-P10-2016, žalovaný rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[3] Stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatelka napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[5] Namítla, že žalovaný nevycházel ze skutkového stavu v době vydání rozhodnutí, neboť nezohlednil, že stěžovatelka byla v pokročilém stádiu těhotenství. Nucené vycestování by pro stěžovatelku v tomto stádiu těhotenství mohlo představovat závažnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu a může být rovněž důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, a to vzhledem k rizikům, které cestování pro těhotnou ženu přináší. Žalovaný tedy nerozhodl dle skutkového stavu, který tu byl v době jeho rozhodnutí, ale dle stavu v době podání žádosti o mezinárodní ochranu, kdy byla stěžovatelka teprve na počátku těhotenství. Žalovaný pouze konstatoval, že těhotenství není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a zabýval se úrovní zdravotnictví v zemi původu stěžovatelky. Námitky v tomto směru vznesené městský soud nijak neposuzoval a pouze aproboval závěry žalovaného, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[6] Stěžovatelka dále uvedla, že by její vycestování z území České republiky bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, neboť z čl. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) plyne závazek státu chránit život jednotlivce, a to tím spíše u zranitelné skupiny osob jakou jsou těhotné ženy. Stěžovatelka namítla rovněž porušení čl. 3 Úmluvy, neboť nucené vycestování by jí mohlo způsobit újmu představující nelidské nebo ponižující zacházení. V této souvislosti odkázala na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 16. 4. 2013, *Aswat proti Spojenému království*, stížnost č. 17299/12, ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10, a rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 18. 12. 2014, ve věci *Centre public d'action sociale d'Ottignies-Louvain-La-Neuve proti Moussa Abdida*, C - 562/13.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatelka spatřuje v rozporu judikatury vnitrostátních a evropských soudů v otázce, za jakých podmínek mohou být zdravotní rizika spojená s nuceným vycestováním ženy v pokročilém stádiu těhotenství relevantní pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany nebo humanitárního azylu.

[8] Navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil.

[9] Žalovaný má za to, že jeho rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy a se zjištěným skutkovým stavem na základě relevantních zdrojů. Odkázal na správní spis, na své vyjádření k žalobě a závěry městského soudu, se kterými se ztotožňuje. Připomněl, že se stěžovatelčím těhotenstvím se v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu zabýval, což učinil také městský soud v napadeném rozsudku. Dále upozornil na skutečnost, že neudělením mezinárodní ochrany nevzniká cizinci povinnost vycestovat z území.

[10] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky odmítl pro nepřijatelnost, případně ji jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Po konstatování včasnosti a přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností (§ 104a s. ř. s.).

[13] Zákonný pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, je typickým neurčitým právním pojmem. Jeho výklad provedl například Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle kterého: „*Přesahem vlastních zájmů stěžovatele [...] je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí městského soudu pro nedostatek důvodů, neboť v případě zjištění její důvodnosti by tato okolnost musela bez dalšího směřovat ke zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci zpět městskému soudu. Nelze se totiž zabývat hmotně právní otázkou věci, pokud napadený rozsudek neobstojí ani po stránce formální. Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení. Městský soud vypořádal všechny žalobní námítky a učiněné závěry v dostatečném rozsahu odůvodnil (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). To, že stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasí, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Městský soud přitom nepochybil, osvojil-li si závěry žalovaného se svou souhlasnou poznámkou, aniž by jinými slovy jeho argumentaci opakoval (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130). To, zda byl postup a závěry městského soudu a žalovaného správné a zákonné, je pak předmětem posouzení zákonnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2016, č. j. 4 Azs 107/2016 - 25).

[15] Ke skupině námitek týkající se pokročilého stádia těhotenství stěžovatelky zdejší soud uvádí, že otázkou těhotenství se ve své judikatuře již zabýval. V rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 2 Azs 60/2008 - 58, uvedl, že „*nelze bez přistoupení dalších okolností za důvod hodný zvláštního zřetele považovat těhotenství stěžovatelky či narození dítěte. V tomto kontextu pak nelze těhotenství per se považovat ani za překážku vycestování (nyní důvod pro*

priznání tzv. doplňkové ochrany“). O „dalších okolnostech“ by se dalo hovořit například tehdy, kdy by stěžovatelka mohla být v zemi původu jako svobodná matka vystavena riziku pronásledování či mučení; to však ze shromážděných podkladů nevyplývá a ani stěžovatelka v průběhu správního řízení takové skutečnosti neuváděla.“ V citovaném rozsudku zdejší soud navázal např. na rozsudky ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 155/2004 - 40, a ze dne 19. 10. 2006, č. j. 3 Azs 405/2005 - 69. Těhotenství tedy nelze samo o sobě bez dalšího považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž není podstatné, o jaké stádium těhotenství se jedná. Není proto pochybením žalovaného, že se výslovně nezabýval skutečností, že stěžovatelka v době vydání jeho rozhodnutí byla v osmém měsíci těhotenství. Žalovaný otázku těhotenství stěžovatelky bral v úvahu a své závěry v tomto ohledu uvádí na stranách 5 a 6 svého rozhodnutí. Uzavřel, že těhotenství a případnou související péči nelze považovat za důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu. Ve vztahu k doplňkové ochraně konstatoval, že aktuální těhotenství stěžovatelky nelze bez dalšího označit za důvod, pro který by ji v zemi jejího původu hrozilo nebezpečí. Stěžovatelka ostatně ani nedoložila svá tvrzení o závažnosti svého zdravotního stavu a absenci lékařské péče v zemi jejího původu. Soud nijak nezlehčuje složitou situaci stěžovatelky a skutečností jí uváděné, musí však shodně se žalovaným konstatovat, že stěžovatelkou tvrzená smrt jejího syna krátce po porodu a poranění dcery po porodu mohly být zapříčiněny různými důvody, nejen stěžovatelkou tvrzeným lékařským selháním, ke kterému ostatně může docházet také v zemích s vyšší úrovní kvality zdravotnictví. Z rozhodnutí žalovaného nelze ani dovodit, že by žalovaný posuzoval těhotenství stěžovatelky jen ke dni podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného a uvedl, že žalovaný řádně zjistil a posoudil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatelky.

[16] K úrovni zdravotnictví jakožto důvodu pro udělení mezinárodní ochrany, na níž stěžovatelka stavěla důvod pro udělení mezinárodní ochrany rovněž vzhledem k plánovanému porodu, se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyjádřil. Konstatoval, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 - 68, či ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). V rozsudku ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89, dále uvedl, že nelze vyloučit, aby doplňková ochrana byla udělena žadateli o mezinárodní ochranu, který trpí závažnou nemocí (v citovaném rozsudku se jednalo o HIV/AIDS) také z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, která by ovšem musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jak již uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí, úroveň zdravotnictví v České republice je zpravidla vyšší než v zemích, ze kterých přicházejí žadatelé o mezinárodní ochranu, a to včetně Kyrgyzstánu. Tato skutečnost ale sama o sobě s ohledem na judikaturu zdejšího soudu nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 2. 2016 vyplývá, že stěžovatelce je v zemi jejího původu poskytována zdravotní péče, a to v rozsahu jako je poskytována jiným osobám. Při poskytování zdravotní péče tedy nedochází k nedůvodným rozdílům, přičemž stěžovatelka neuváděla žádné konkrétní zdravotní problémy, které by si vyžadovaly speciální péči, která by jí nemohla být poskytnuta v zemi jejího původu. Poskytovaná zdravotní péče v Kyrgyzstánu přitom nedosahuje úrovně, která by představovala nelidské či ponižující zacházení nebo mučení.

pokračování

[17] Stěžovatelka neuváděla skutečnosti, které by přistoupily k jejímu těhotenství a založily společně důvod pro udělení mezinárodní ochrany. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 2. 2016 uvedla, že se cítí v pořádku, pouze je jí občas na zvracení. Stěžovatelkou uváděná rizika pro těhotnou ženu spojená s cestováním, která začala uplatňovat před městským soudem a následně v kasační stížnosti, jsou přitom jen obecná tvrzení, které ve vztahu ke své osobě nijak nedokládala. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v tomto ohledu nic konkrétního neuváděla a nedokládala, nelze vytýkat žalovanému, že se s otázkou těhotenství zabýval pouze v obecné rovině.

[18] K judikatuře ESLP a SDEU, kterou uváděla stěžovatelka, zdejší soud poznamenává, že dané věci se týkaly problémů nuceného vycestování z území, např. správního vyhoštění, a nebyly v nich řešeny otázky vztahující se k mezinárodní ochraně. Neudělením mezinárodní ochrany stěžovatelce nebyla uložena povinnost vycestovat z území České republiky. Je na stěžovatelce, zda si svůj pobyt v České republice legalizuje způsoby, které umožňuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění. Tvrzený rozpor v judikatuře vnitrostátních a evropských soudů zdejší soud neshledal. Otázka těhotenství je posuzována v rámci řízení ve věcech mezinárodní ochrany jednotně. Bez přistoupení dalších skutečností nelze těhotenství považovat za relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

[19] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti. Daná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které by byly judikaturou řešeny rozdílně. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přistoupení k judikатурnímu odklonu ani zásadní pochybení městského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury nebo hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Postup v řízení i samo napadené rozhodnutí tedy shledává kasační soud v souladu s právními předpisy. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo, než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[22] Stěžovatelce byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, č. j. 5 Azs 283/2016 - 10, ustanoven zástupce Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M., advokát, se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7.

[23] Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci stěžovatelky odměnu za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení a sepsání doplnění kasační stížnosti)

podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v relevantním znění (dále jen „advokátní tarif“), a to ve výši 3100 Kč [srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů paušální částkou za každý úkon právní služby ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 6800 Kč.

[24] Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, zdejší soud mu takto vypočtenou částku navýšil o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, tj. 1428 Kč [srov. § 14 odst. 2, § 36 odst. 1, § 47 odst. 1 písm. a) a 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v relevantním znění]. Celkem tedy činí odměna ustanoveného zástupce 8228 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. srpna 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu